

A Quia de causa dixerit deus: Ois qui occiderit Cain, septies vindictam exoluet. Et quare ratione signū super ei positum fuerit ne occideretur, cū pulchra morali interpretatione atq; instructione. Cap. X.

NUNC consideremus qua causa dixerit deus: Omnis qui occiderit Cain, septies vindictam exoluet. Et quare ratione signū super eā poniuntur ne occidatur parricida, cū prospectum nō fuerit ne innocens occidatur. Octauus est homo, habet rationabile quo p̄t̄et ceteris, habet & quinq; corporis sensus. Habet etiam vocē, habet & generālē gratiā. Hæc septē nīllo rationabili regantur, subiecta morti sunt, & ideo stultus in his habet omne periculum sūi. Qui ergo rationabile illud amiserit, frustra de iſorum fibi vñlēptem carnaliū munerū blandietur. Dissolumentur hec omnia nīlhabenīs quib;dam rationis astricta sunt. Mors itaq; rationis, morte operatur irrationabilium passionū. Sed illud melius quod septimus numerus quietis & remissionis est. Ergo qui alii nō pepererit peccatori, & munus ei remissionis peccatorum inuidit, ipse fibi spēm remissionis eripet, & erit in eo pari mēsura vindicta de gratia. Q uod autē signū posuit super Cain ne quis cū occideret, reflectere voluit errantē, & beneficio suo inuitare ad correctionē. Ipsi enim nos facilius cōmittere solemus, quoniam habemus gratiam. Nectamē magna cōcedit, sed in cōpōlo imprudētia insipientis vñscitatur. Qui cū esset perpetuus suppliciis obnoxius, nō remitti fibi poenā popoficit, sed vitam corporis huius obseruādā putavit, in qua plus erūmē est q; voluntatis. Mors enim vna est in cōfessione animae & corporis, & in fine istius vita: quæ simul vt venit, omnes corporis dolores auferre non augere conuenit. Metus vero q; hāc vitā viuentibus frequenter ingruat, inconstitiae, dolores, gemitus, diuersi q; cruciatus grauitatum, & ægreditur vulnera plurimas etiam mortes generi humano inferit, vt ista mors remedium esse videatur, nō poena. Non enim p̄ceptioria est, per quā nō admittitur vita, sed ad meliora trahuntur. Nā si nocētes morātur, qui gradū a peccatis reuocare noluerint, vel inuitū tamē hūe nō natura, sed culpa adipiscuntur, ne plura delinquant, quibus vita scēnus est delictorum. Si autē bona spē copotis sunt, migrare magis q; deficere credidi sunt. Inferitur hoc loco dogma de incorruptionē anima, quod ipsa vera & beata vita sit, quam vñsa quifq; bene cōscius viuit multo purius ac beatius cum hui⁹ carnis anima nostra deposita in tūlūcū, & quodā dācēre isto futerit absoluta corporeo, in illū superiorē rem reuolans locū, vnde nostris infusa vñscribus cōpōfione corporis ingemuit, donec commissi gubernaculi munus impleret, vt carnis huius irrationabiles motus rationali dūctū regeret & coereret. Inde est qđ postea prophete in captiuitate cū populo Iudeorū trahentur, ne reliqua plebs suorum destituta presidio, cōfiliis vñduata, graviore subiret erūmina, sed magis frequentibus cōmōnta oraculis prophetari, ad dñm deum suū pio rediret affectū, ne aduersus captiuitatē attrita, proueret in perfidie peccati, salutisq; perpetue remediu desperaret. Redarguitur itaq; hoc in loco qui vñca hāc vita putat esse q; sit in hoc seculo. Omnia plena lapsus, plena merorū sunt, et redarguitur simplici ferie gestori. Ecce enim iustus, innoçēs, piis, propter gratiam deuotionis oīa fratris incurres, immaturus adhuc aīi sublatuſ est parricidio: & iniquis, sceleratus, impius, etiā fraterna cæde pollutus lōgū duxit aīate, duxit, vxorem, posteritatem reliquit, vrbes cōdidi, & hoc meruit permissionē diuina. Nōne in his apte vox dei clamat, Erratis qui putatis hic esse omniē vñuendī gratiā? Nō intelligitis nō aduertitis senectutem hāc miseriari esse veterām, processiōnēs aīatis, ærarium stipendia, & Scyllēo quodā vñlēptem circulationē nos quotidianis manfras-

giis, tundi fluchi bus, in scopulōs habitaculis degere, et D in his delectari, acut illud non tā æternū animal q; immortale malū. Ergo & isti Cain lōgāuitas indulta vñdicta est, eo p̄ vixit in metu, & prolixū spatū multo currit & infructuoso labore, qua poena nihil granus q; vt quis ipse fibi maiori cauſa poenarū sit. Vide igitur q; perpetua vita iustorum, et nulla sit improborū. Iusti sancti clamāt & mortui, vita autem peccatoris absconditatur. Tertiū est, quoniam cū parricidio esset admissum, hoc est scelerū principatus: vbi peccatiō obrepit, statim & lex diuinā mansuetudinis prorogari debuit, si cōtinuo vindictā effet in reum, homines quoq; in iudicando nullam patientiā moderationemq; seruaret, sed statim reos supplicio daret. Diuinā autē sententiā prouidentia induisset. Repulit enim eum a facie sua, & a parentibus abdicatū, separate habitationis quodam relegauit exilio, eo q; ab humana mansuetudine transiſſet ad iugitiam bestiarū. Veritamē homicidio noluit homicidiam vindicari, qui manūlē peccatoris correctionē q; mortem. Vnde in Lamech septuages septies vindicatur, quia grauior culpa eius est, qui nec post damnationem se corxit alterius. Cain impetu quodā improviso ante peccauerat: Lamech vñiq; quod in altero re prehensum aduiterat, cauere debuerat, suo quippe iudicis sententiā debebatur, ne quis passim reum esse serendum putaret. Et vt ad mysteriū venias, non debuit in terimere eum qui vñq; ad naturalem terminum mortis sura, agendā habebat spatiū penitentia. Exculpare posset q; se redemisset vel sera actione penitentia, nūli eum præmatu poena rapuisse.

FINIS.

CAPITĀ LIBRĪ DE
NOE ET ARCA.

Quod dignū sit vt iustus Noe, qn ad renouādū servēt hominū reseruatus fuit, ad imitationem omnīa describitur, vt & nos requiescamus ab omni istius mādi solitudine, operibusq; iniquitatis, ac terrenē conuersationis cura. Caput I. F De significationib; nominū triū filiorū Noe, et de in structione aciei, ac munitionib; bonitatis natura, que nos ad hūus modū p̄fīlia generauit. Cap. II. Quid significet quod fecituro dilatio nō solum Noe, sed & vñuersa generatio q; maxime abundanterit filiorum procreatione. Et quomodo beneficii gratiā sequi debet sobrie disciplinā censura. Qua etiam ratione spiritus sanctiū hominib; detur, non autem permaneat. Caput III. Quod gigantibus qui fuerint in terra ætate Noe, similes sint homines cultui carnis suā studentes. Et qui dicāt filii dei. Et quo pacio deus dicatur irasci, aut moueri. Quāēadmodum etiam irrationabilib; propter hominiū peccatum deletis, Noe tamen gratiam apud deum inuenient. Cap. IIII. Quomodo omnis terra dicatur finisse corrupta, & tempus omnis hominiū venisse ante deum. Ca. V. De ædificatione arce, et quicāmodi in ea descripta fuit ērit humani corporis figura. Q dñ nrdi etiūcī, quib; singula corporis nostri mēbra significant, bitumine intus & foris limēda sunt, ne facile corrūpāt. Ca. VI. De cōparatione arcae Noe ad arcā foederis quo ad materiali ligni, glutini, & cōmotionis. Quo etiā longitudo et latitudo arce singulos humani corporis sensus denotent ad vñsum aliquē esse compositos. Ca. VII. R. iii.